

AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDIJE

Jagićeva 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel. +385 (0)1-488-2610 | OIB: 35237547014
info@aem.hr | www.aem.hr

**STUDIJA OPRAVDANOSTI DAVANJA
KONCESIJE
ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRUŽANJA
MEDIJSKE USLUGE TELEVIZIJE NA
PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE
(MUX M1)**

Zagreb, prosinac 2024.

STUDIJA OPRAVDANOSTI DAVANJA KONCESIJE ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRUŽANJA MEDIJSKE USLUGE TELEVIZIJE NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

1. Uvod

Ova studija opravdanosti ima za cilj pomoći svima zainteresiranima za sudjelovanje u postupku davanja koncesije za obavljanje djelatnosti televizije na području Republike Hrvatske (MUX M1) kako bi stekli što kvalitetniju podlogu za izradu svojih ponuda. Ponuda za televizijsku koncesiju izrađuje se sukladno Pravilniku o sadržaju i postupku raspisivanja obavijesti o namjeri davanja koncesija za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija („Narodne novine“, broj 118/22). Zakon o elektroničkim medijima i Pravilnik dostupni su na internetskoj stranici Agencije za elektroničke medije <http://www.aem.hr>.

Davatelj koncesije u sklopu pripremnih radnji za raspisivanje natječaja za davanje koncesije izrađuje studiju opravdanosti i procjenu vrijednosti koncesije sukladno Zakonu o koncesijama („Narodne novine“, broj 69/17 i 107/20). Prilikom izrade studije opravdanosti davatelj koncesije posebno uzima u obzir javni interes i financijski učinak davanja koncesije na državni proračun.

2. Opće informacije

Područje koncesije je digitalni multipleks MUX M1 koji obuhvaća Republiku Hrvatsku. Na području koncesije, prema podacima HAKOMA (temeljenih na podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011.), ima 4.287.201 stanovnika. Na području Republike Hrvatske, prema podacima FINA-e, za 2023. godinu posluje 156.145 poduzetnika čiji prihod iznosi 161,1 mlrd. eura, a ukupan broj zaposlenih je 1.029.659.

Na području Republike Hrvatske djeluju četiri nakladnika televizijske djelatnosti (broj ne uključuje Hrvatsku radioteleviziju).

Koncesija za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije daje se temeljem odredaba Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o koncesijama po provedenom, propisanom postupku te se ne može prenijeti na drugu pravnu osobu.

Prilikom obavljanja djelatnosti pružanja medijske usluge televizije nakladnik je dužan, uz Zakon o elektroničkim medijima i druge pozitivne pravne propise, poštivati i podzakonske akte:

- Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i/ili radija i vođenju očevidnika („Narodne novine“, broj 118/22)
- Pravilnik o zaštiti maloljetnika u elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 106/22)
- Pravilnik o hrvatskim audiovizualnim djelima („Narodne novine“, broj 3/23)

- Pravilnik o detaljnim mjerilima za određivanje audiovizualnih i/ili radijskih programa koji se smatraju vlastitom proizvodnjom („Narodne novine“, broj 22/22)
- Pravila za ostvarivanje prava na ispravak u programima pružatelja audio i audiovizualnih medijskih usluga („Narodne novine“, broj 46/10).

3. Procjena vrijednosti koncesije

Procijenjena vrijednost koncesije izračunata je, sukladno Zakonu o koncesijama, kao procijenjeni prihod koji će koncesionar, postupajući s pažnjom dobrog gospodarstvenika, ostvariti temeljem ugovora o koncesiji za vrijeme od dvadeset (20) godina, umanjen za procijenjeni iznos naknade za koncesiju za četiri nakladnika u fiksnom iznosu od 456.556,80 EUR i varijabilnom iznosu od 2.813.222,29 EUR, diskontiran na neto sadašnju vrijednost po važećoj kamatnoj stopi koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, a koja približno odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika koji su karakteristični za ulaganja srodna predmetu koncesije.

Izračun procijenjene vrijednosti koncesije na području Republike Hrvatske bazira se na zbroju iznosa prosječnog prihoda četiri nakladnika koja su na području koncesije obavljala djelatnost televizije, za razdoblje 2021. – 2023. godine.

Takav zbroj iznosa prosječnih prihoda nakladnika na istom području koncesije za razdoblje 2021. – 2023. godine iznosio je =24.107.133,10 EUR, a fiksni dio godišnje naknade za koncesiju =5.706,96 EUR. Iznos zbroja prosječnih prihoda nakladnika smo uzeli kao osnovicu za izračun, na način da se taj iznos pomnožio sa brojem godina za koji se namjerava dati koncesija (20 godina). Tako dobiveni iznos procijenjenog prihoda nakladnika iznosi =482.142.661,93 EUR, a umanjen za fiksni dio naknade za koncesiju za dvadeset godina za četiri nakladnika u iznosu od =456.556,80 EUR i varijabilni dio naknade za koncesiju za dvadeset godina za dva nakladnika u iznosu od 2.813.222,29 EUR iznosi =478.872.882,85 EUR.

Procijenjeni budući iznos prihoda nakladnika, sukladno Zakonu o koncesijama, potrebno je diskontirati na neto sadašnju vrijednost, stoga je potrebno uzeti u obzir vrijeme između današnjeg trenutka i godina kada će se procijenjeni budući prihodi ostvariti. Iznos sadašnje vrijednosti ovih budućih prihoda se izračunava temeljem diskontne stope koja približno odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika koji su karakteristični za ulaganja srodna predmetu koncesije. U našem slučaju smo se poslužili važećom kamatnoj stopi koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koja trenutno iznosi 4,25%, a koja približno odgovara traženoj diskontnoj stopi. Diskontiranjem na neto sadašnju vrijednost budućih projiciranih prihoda, uz važeću kamatnu stopi koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, za 20 godina procjenjuje se na =208.304.653,44 EUR.

Vodeći računa da se odredbom članka 48. stavka 4. Zakona o elektroničkim medijima kojom je propisano da se status pružatelja medijskih usluga odlukom utvrđuje Vijeće pri davanju koncesije za obavljanje djelatnosti, te da će prihodi pružatelja medijske usluge u najvećem dijelu biti uvjetovani njegovim statusom, programom i sposobnošću za uspješno tržišno pozicioniranje, ova procjena

budućih prihoda nakladnika se mora smatrati okvirnom i ne može se koristiti kao relevantan podatak te je njena namjena isključivo u korist izrade ove studije opravdanosti.

4. Javni interes

Općenito

Djelatnost objavljivanja audiovizualnog programa od interesa je za Republiku Hrvatsku posebice kada se programi odnose na:

- ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost svih državljana Republike Hrvatske, pripadnika hrvatskih nacionalnih manjina i zajednica u inozemstvu, te ostvarivanje prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj,
- ostvarivanje ljudskih prava i političkih prava građana te unaprjeđivanje pravne i socijalne države te civilnog društva,
- djecu i mlade ili su namijenjeni djeci i mladima,
- osobe s posebnim potrebama,
- očuvanje hrvatskoga nacionalnog i kulturnog identiteta,
- poticanje kulturnog i umjetničkog stvaralaštva,
- kulturu javnog dijaloga,
- razvoj obrazovanja, znanosti, umjetnosti i športa,
- zaštitu prirode, okoliša i ljudskog zdravlja,
- poticanje medijske pismenosti.

Područje Republike Hrvatske i javni interes

U okviru pripremnih radnji i za potrebe izrade ove studije opravdanosti, Vijeće za elektroničke medije je objavilo javni poziv udrugama civilnog društva i ostalim pravnim i fizičkim osobama za očitovanjem o postojanju javnog interesa za elektroničkim medijem na području koncesije. Javni poziv je objavljen na internetskim stranicama Agencije za elektroničke medije. Zaprimito je 9 očitovanja.

Slijedom navedenog utvrđen je javni interes za djelovanjem elektroničkog medija na koncesijskom području.

Nositelj koncesije temeljem Zakona o elektroničkim medijima treba ispunjavati javni interes na način da pruža relevantan govorno-informativni program koji donosi točne, nepristrane i neovisne vijesti i informacije o događajima na području koncesije, promiče vrijednosti, kulturu, tradiciju i raznolikosti, razvoj kreativnih i drugih potencijala na području cijele Republike Hrvatske, doprinosi socijalnoj koheziji i kulturnom identitetu, potiče interes za obrazovanje i učenje, te potiče i omogućuje demokratski dijalog kao i aktivno sudjelovanje javnosti i građana u političkom životu.

Nakladnik može sam definirati udjele različitih elemenata (žanrova) sadržaja, ali njegov program mora uključivati temeljne informativno-obrazovne sadržaje koji

su od specifičnog i relevantnog značenja za područje cijele Republike Hrvatske ili interesa za ciljanu publiku na tom koncesijskom području.

5. Financijski učinci davanja koncesije i vrijednost koncesije

Koncesija će omogućiti dodatne prihode za državni proračun te za proračun lokalne samouprave.

Zakonom o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 111/21 i 114/22) u članku 88. stavak 4. propisano je da se za koncesiju plaća naknada koja je utvrđena za područje koncesije Pravilnikom o visini i načinu plaćanja naknada („Narodne novine“, broj 113/22). Člankom 2. citiranog Pravilnika propisano je da se godišnja naknada za koncesiju za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija sastoji od: fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio godišnje naknade za koncesiju za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija plaća se na svakih 50.000 stanovnika u iznosu od 500,00 kuna (66,36 EUR). Varijabilni dio godišnje naknade za koncesiju za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija plaća se u iznosu od 0,15% od ukupnoga godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili pružatelji medijskih usluga obavljanjem djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija. Varijabilni dio godišnje naknade za koncesiju pružatelji medijskih usluga televizije i radija plaćaju na iznos ostvarenog ukupnog godišnjeg bruto prihoda od obavljanja djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija iznad 5.000.000,00 kuna (663.614,04 EUR). Pružatelji medijskih usluga neprofitne televizije i neprofitnog radija plaćaju 50% od utvrđenog fiksnog dijela naknade za koncesiju i 50% od utvrđenog varijabilnog dijela naknada za koncesiju dok je minimalni iznos godišnje naknade za koncesiju za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija iznosi 500,00 kuna (66,36 EUR).

Slijedom citirane odredbe Pravilnika o visini i načinu plaćanja naknada predviđeno je da će prihod državnog proračuna, u periodu davanja koncesije od ukupno 20 godina, iznositi s osnova fiksnog dijela godišnje naknade 114.139,20 EUR. S obzirom na procijenjenu vrijednost koncesije očekuje se ostvarivanje dodatnog prihoda državnog proračuna po osnovi varijabilnog dijela godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 703.305,57 EUR.

Za rad Agencije za elektroničke medije nakladnici elektroničkih medija po Zakonu o elektroničkim medijima dužni su uplatiti 0,5 % od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj godini ostvarili pružanjem medijske usluge radija i televizije.

Obzirom da svi nakladnici televizijske djelatnosti imaju obvezu sklapanja ugovora s udrugom HDS ZAMP vezano uz autorska prava, dodjeljivanje koncesije utjecat će pozitivno na osiguranje uvjeta za rad glazbenih i ostalih autora i izvođača.

Nakladnik, koji zadovolji sve zakonske preduvjete propisane u Zakonu o elektroničkim medijima, te Pravilniku o sadržaju i postupku raspisivanja obavijesti o namjeri davanja koncesija za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija i potpiše ugovor o koncesiji, ima obvezu udovoljiti i uvjetima koji su propisani Pravilnikom o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti pružanja

medijskih usluga televizije i/ili radija i vođenju očevidnika, što znači da će se davanjem koncesije kroz dodatno zapošljavanje pozitivno utjecati i na lokalni proračun.

Nakladnik je obvezan, sukladno podzakonskom aktu osigurati minimalne tehničke, prostorne, kadrovske i financijske uvjete.

6. Zaključak

Uzevši u obzir postojanje javnog interesa, Vijeće za elektroničke medije ocjenjuje raspisivanje natječaja na području Republike Hrvatske opravdanim.